

Чуралчыга күн тахсар !

САНГА ОЛОХ

Чуралчы улууун ханыгат

ХАЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

12+

2016 сый
Атырдах
ыйын
4
кунэ
чэппиэр
№ 82
(11249)

Тыл - салайлааччыга

БИЙИГИ ТҮМСҮҮБҮТ - БИЙИГИ САЙДЫЫБҮТ!

Бийилти дыл соруктарын чончулган сырадагыары, сыйтагаадаң түмүккөрү болоттож суралыары улус байылын А.Т. Новосильчының кылтары көрсөн конститим. Сүрүн хайысхаларга тохтоон таңыттын байзэн туистаах хордадары истибнийн авааччыларбыгын тирдейли:

- Андрей Тимофеевич, улусупуттар ылтылар үзү сыйл ангардаң түмүккөрү хайдаахтарый?

- Бийилти дыл ереспүүбулукбүт түпсарал оноруу сыйланан билимчилик инициаторлук үз - хамнаас ураты таңымнаахтык ылтылан эрзин болоттандыр тохостоо. Ону таңынан тыа ханаайыстыбыштар, экономика бары салалаларыгыр, социалын политикада ороспүүбулук таңымын слустэгимдөх, улааха юснинжүк үзүүлүр улустарынан сорук быннын таңынан таңылыштар. Манин улусуптар сайдындырын хамынтын экономический инциатордарынан болоттож сыйланыштар. Онон бийиги бийилти сыйл бастакы агарытар экономический коридоруулубит учутбайзарин үзүр базисибүйин. Ол курдук үүг союзтогончыгар сыйл ангардаах быннын 132 байырын толордубут. Арынан оноруута 136 байырын, үүгүн бордуухуяны оноруута 124 байырын толорон эмис быннын анарьыбит. Манин таңастаанына коридоруулубит эмис улааха. Манин "лесоматериал" дын инциаторбүт коридоруут 177 байырын туслаа. Дын түннап табаарын оноруу байынынан 103 буюлаа. Онгоң төлөбүрдөх сыйл оңтүстүүтуүт 4 байынынан эмис быннын анарь. Бу сыйларынан түмүккөрүн болоттандыр. Онон бийилти дылга сыйл ангардаах коридоруулубит сүрүн хайысхаларга учутбайзар.

- Үүг ылтылар соруктар туюулвара үчүтэй эйт. Бу салаваны сиилини сыйратылган дую?

- Сыйл бастакы агарытар, алта ыйдаах быннын эмис 1642 тунна. Ону бийилти түрүүнин 2167 тунна үтүү союзтогончыкан олоробут. Бу быннын 524 туннанан анары баран, былтырлынты коридоруулут 500 -тэн таас туннанан анары бердүйбыт. Сыйл ахсын буларын курдук, үүт туттарылтыгар Соловьев, Чакыр инициаторлук үчүтбайзик иштөөр. Алаадар инициаторин коридоруут эмис слустуччай. Бийил бары да инициаторлук быннын анаран үүттөрдүн 15 таас туннанан анаран ахсаанын курдук, алаадарын түрүүлүр. Бийил ИЖС программанан барыта 38 дыл туттулаа таар. Хоту координации таңылыштарынан сана 133 квартира бийиги күнүн байзэн болуухуянаа. Тулаайах обюоруу дылжынин уонна хаарбах дылжергэн көнүү программалыгар эмис баланча үзүүлүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара.

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара.

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

Олортон 30 фермер бийил бу программаа хашбыгы. Аны «Семейский фермер» дын программанан бийил би юни ебебүт ылда. Барылаа бу программаа 20 - тэн таас ханаайыстыба хабылдан юлдо. ИЖС программанан юнинки үс сыйл иштөөр 100 дын туттулаа. Бу дылжар чөлөөн таа сирингизр туттулан ишилдүктөрбөт сайдыларыг олук булутулаа. Онон сорок ишилдүктөрбөт сайдыларыга мөнорайоннаар бар болушулар, Ол курдук, Талеяа 24 дын, Мутудайга 19 дын, Чакырга 16 дын туттулан олооюу кирбринтээр спустуулукбүт салалтатаа таа сирин сайдылтыгар улааха боломто ууарын түннүүт дин сыйланалашка сеп. Аны ишилдүктөр истэриэр 10 мол. солж сүммалардах сайдынын түннүүт эмис тусла программанан ылтылан юлдо. Программанан оюо сониуур бындаанаакаларын тутту эмис ишилдүк айын борт тэгмийнээстик олооюу кирэр. Бийил «Благоустройство сыйланан» улусупуттар би ишилдүк 4.5 мол. солж сүммалардах үзүн тэрийн түтээ сайдылар.

Бири улааха программанан итилини сипимээр чанынай дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара? Калинги үс сыйл иштөөр барылаа 1000 мол дылжигээр кийнэн итилини килдэрдийн: Манин ороспүүбулук салалтатаа эмис кымматыларга көмө онорон салыптээ улааха машиналаах дыннаа буларын ишн тутта багасгандыр тохостоо.

Борт сотору юмнизи бири гиштэй программанан Түйээ уонна Улааж Күел участактарын мегафон соловай сибисдоо кирэр чопчулган. Москва куордатан байз тусла спутникаах «Альтого Скай» хамгизнан бу үзүн оноруухтаа. Бийил барытаа чунгийдик олооюу кирдэрию бу программа ороспүүбулую атын ишилдүктөр энэйлгэсэх. Сибис ишилдүктөр булакааха оптаволоку эмис анал программанан калын күнзүүт сайдылтыгар олооюу кирдэрию таас туслаа. Манин ороспүүбулук салалтатаа эмис кымматыларга көмө онорон салыптээ улааха машиналаах дыннаа буларын ишн тутта багасгандыр тохостоо.

Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

- Бийил сүйнү ахсанын зөвхөн түнүү түпсүүтүгүүтүнин үзүүлүп, дылжар олооюу кирэр таңымнаахтыбүт таңылыштара?

(Бүтүүнүн шекас баланыца көр).

ОТЧУТ! ХОДУНАБА ХОТУУЛААХТЫК УЛЭЛЭЭН КҮӨХ БЫЙАНЫ СОМУС!

УЛУУСКА ОТТООНУН АТЫРДАХ ҮЙЫН 1 КИНҮНЭБИ ТУРГУНАН

Наслед	План-заготовки сезона на 2016 год, тонн	График заготовки, тн	Данные на 25.07.2016		Данные на 01.08.2016		за неделю		% от плана	% от графика	Данные от 30.07.2015 г.			
			Скошено, га	Факт заготовки кормов, тонн	Скошено, га	Факт заготовки кормов, тонн	га	тонн			скошено, га	заготовлено, тонн	Сравнение с прошлым годом, тонн	
Алагарский	1676,0	503	229	62	576,0	467,5	347,5	405,5	27,9	93,0	1491,0	652,1	530,2	-62,7
Арылахский	1546,0	464	107	64	358,0	313,0	251,0	249,0	20,2	67,5	1672,0	581,0	349,0	-36,0
Бахчытский	1821,0	546	470	205	646,0	306,5	176,5	101,5	16,8	56,1	1507,0	878,0	886,1	-579,6
Болотинский	1532,0	460	174	93	232,0	243,0	58,0	150,0	15,9	52,9	2314,0	913,0	734,0	-491,0
Болотурский	2516,0	755	320	107	551,0	233,0	231,0	126,0	9,3	30,9	1512,0	646,0	551,0	-318,0
Кыткайхский	1469,0	441	58	58	293,0	174,0	235,0	116,0	11,8	39,5	1732,0	545,0	249,0	-75,0
Мутулайский	2301,0	690	212	113	417,0	289,0	205,0	176,0	12,6	41,9	2179,0	690,0	555,0	-266,0
Ожулунский	2818,0	845	140	60	660,0	278,0	520,0	218,0	9,9	32,9	2656,0	1743,0	897,0	-619,0
Соловьевский	2202,0	661	140	56	297,0	152,5	157,0	96,5	6,9	23,1	2315,0	791,0	621,0	-468,5
Сынанский	3591,0	1077	160	62	932,5	563,0	772,5	501,0	15,7	52,3	3458,0	1147,0	796,5	-233,5
Телейский	1370,0	411	109	70	543,0	355,0	434,0	285,0	25,9	86,4	1326,0	876,0	408,0	-43,0
Хадарский	1642,0	493	240	15	1185,0	154,0	945,0	139,0	9,4	31,3	1611,0	922,0	246,0	-92,0
Хатынзинский	1731,0	519	350	131	710,0	321,0	360,0	190,0	18,5	61,8	1735,0	997,0	677,0	-356,0
Хажхынский	1430,0	429	258	152	550,0	311,5	292,0	159,5	21,8	72,6	1603,0	555,0	354,0	-42,5
Хонторгинский	3078,0	923	215	86	815,0	517,0	600,0	431,0	16,8	56,0	3031,0	1149,0	506,0	11,0
Чакырекский	2114,0	634	132	68	254,0	132,0	122,0	64,0	6,2	20,8	2024,0	594,0	319,6	-187,6
Чурапчинский	1663,0	499	191	74	392,0	290,0	201,0	216,0	17,4	58,1	1908,0	736,0	498,0	-208,0
Всего по улусу	34 500	10 350	3 504	1 476	9 412	5 100,0	5907,5	3624,0	14,8	49,3	34 074	14 415,1	9 177,4	-4077,4

Таблица көстөрүүнүн курдук, атырдах үйли 1 күнүүсөнү түрүгүнан график байытышып 10350 тонна от оттоонукшып 5100 тоннанан толоруулан алара ылгылана. Килинни наизигүбүз куралын күннөр түрүннөр 3624 тонна оттоонюу. Былдырылтын көрөрүүттөн 4077 тоннанан айыых көрөрүүлүктүү. Ардах ходунаңа кимдер суплары бүртүлүвдө, Амманан уу үзүүлүвдө көтөнүүлүк ходуналары ылла.

Ордукүчтүйгүүлүктүү 93 бирдүннүн төгрөгтүү Алайцар, 86,4 бирдүннүн төгрөгтүү Төлөй, 72,6 бирдүннүн көрөрүүлүк Хажхын төгрөгтүү. Малек көрөрүүлүккөрүнүн графиктан 20,8 бирдүннүн төгрөгтүү Чакыр, 23,1 бирдүннүн Солсөвсө, 30,9 бирдүннүн көрөрүүлүк

Болотур үйлиниң курдук буюнчалар.

Билигин ходунаңа 704 зөнөн, он ийнээр 100 механизированый, 810 механизированый агардах, б ийн зөнөнде үзүүлүп, 1921 жыл, 882 трактор кылттар. Көстөрүн курдук, оттуур ходуна, техника, сюю кылтар кийиңдиңдөр эзбүк. Онон куралын күннөр багтаа ходунаңа курдуккөнүн үзүүлөн графикка көрөрэг, мактыгы кийиңдөгү сүх түрүүргө сөгү буюнчалаша оту ыларга бары күүфүү уруусун!

М.А. ПЕРМИКОВА, ТХУ кылазбынай агронома.

Выборы

УВАЖЕМНЫЕ ИЗБИРАТЕЛИ ЧУРАПЧИНСКОГО УЛУСА!

Избирательная комиссия муниципального образования «Чурапчинский улус (район)» с 3 августа по 6 сентября 2016 года на основании письменного заявления избирателя выдает открепительное удостоверение на выборах Государственной Думы Федерального собрания Российской Федерации 7-го созыва, на выборах депутатов представительного органа Когалимско-Марычанского округа МО «Чурапчинский улус (район)».

Прием заявлений осуществляется в период с 09:00-13:00 по 14:00-18:00 часов по адресу: 678670, с. Чурапча, ул. Ленина 41, каб.102, контакт. 41-533. При себе иметь паспорт или документ заменяющий паспорт гражданина.

Чурапчинская избирательная комиссия муниципального образования.

Избирателим, имеющим регистрацию по месту пребывания до 17 июня 2016 г.: Работники предприятий, студенты, обладающие временной регистрацией по адресам общежитий Вузов, ССУзов для участия на выборах Государственной Думы Федерального собрания Российской Федерации 7-го созыва, глав муниципальных образований «Арылахский наслег», «Хадарский наслег», депутатов представительного органа МО «Чурапчинский улус (район)» с 19 июля по 27 августа 2016 года могут подать письменное заявление о включении в список избирателей в Чурапчинскую территориальную избирательную комиссию по адресу:

678670, с. Чурапча, ул. Ленина 41, каб.102, контакт. 41-533.

Чурапчинская территориальная избирательная комиссия.

Кими уонна сокуон

ГРАЖДАННАР ХАМНАС ҮЛАР БЫРААПТАРЫН КӨМҮСКЭЭНИН

Хас биридин гражданнин үзүүн иин хамнас үләр бырааптах. Бу бырааба Россия Федерациянын үзү түйүнүн сокуонунан уонна Конституциянын мөктилизэнэр. Үзүүнүн хамнас солттох юмсигэр уонна толору бүтгүүчүү ыгыа иккиз төлөөлүктөз. Хамнас төлөөр кую ие үзү бөредэгийн, колективный дуга-барынан сложенор. Проектурата ылгар төрөлбөрүүк көрөрөллөрүнүн работодатель оттүпэн хамнас төлөөбүтүн кийи түгээвэр баалыр.

2016 сый саядалынчылган ОЭ үрдүүн прокуратура 5000 тахса үзүүнүн быраабын көмүсүүр миэр ылгынна, 300 тахса кийи энхиэлтийн тарьылынна, хамнас төлөөмөтөүүн чахчылынан 7 холубунаи дындаа кобутулуну.

Прокуратура миорозорин ОЭ үрдүүн 1 млрд. тахса хамнас изээ төлөнне. Борборын түмүкчэрийн арас хайысалаах трудовой сокуону кийиңдэр булуулчилар. Ол курдук хамнас алын көмийтэн кыра сумма төлөөнүү, с. д. а.

Холобур, Таатга улууңтар, «Победа» ТХПК 25 үйлийн 2-ий тухары сложтоммут хамнас алын көмийтэн кыра сумманы талуу

сүйцүүбытта булуулунна—15 тый. кыра. Бынайран эттээс, 2016 сыйгыйын I күнүттэн толору үзү күннөх үзүүнтийрэг хамнас алын көмий 16824 солс тэнтөөр.

Үйлигүйбүт юнинтэр прокурор миорозорин туралыннындар.

Үзүүн билинг туслах—оскотун работодатель хамнас, уолиска, урайбыт үзүүн төлөбүүр харчын талуур болжынчун юлар түгээвэр кими үзү сокуона ирдлиринэн бирдүннүн төлөхгүйзэх. Компенсация хамнас болцою кийи шийбит ненгүү күнүттэн толору төлөнүүр дюри аялышлар.

Ону тайынан хамнас 15 күнтэн утунук таажаммет түтэнгүйр үзүүн работодателъга сургуунан билээрэн барен, үзүүн тогтолчин зориулсан. Бу үзүээбөт болжынчор грахданин орто көмийдэх хамнаша аялышлаа турар уонна төлөнүүхүүкзэх.

Трудовой быраап күемнүүтэнэр түтэнгүйр Сударыстынанай трудовой инспекция эзлэр прокуратурасаа кийен көмүсүнин сан.

А.В. СЛЕПЦОВ, улус прокуроры эз. маннайгы кылазбынай юрист

